

Handläggare
Pierre Persson
Telefon: 08-508 14 585**Till**
Enskede-Årsta-Vantörs
stadsdelsnämnd 2022-02-24

Utredning om Högdalstoppen kan bli parkmark

Rapport

Förvaltningens förslag till beslut

1. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd godkänner rapporten.
2. Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd ger förvaltningen i uppdrag att utreda och senast i tertialrapport 1 2022 redovisa den fortsatta processen inklusive en kostnadsberäkning för att utveckla Högdalstoppen till parkmark.

Sammanfattning

Stadsdelsförvaltningen fick i samband med Verksamhetsplanen 2022 i uppdrag av stadsdelsnämnden att undersöka möjligheterna att göra den del av Högdalstopparna som ligger inom Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde till parkmark, samt ta fram en plan för hur området kan komma att användas i framtiden.

Högdalstopparna består av Hökarängstoppen, Fagersjötoppen och Högdalstoppen. Det som är i fokus för den här utredningen är Högdalstoppen som ligger inom Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde.

Stadsdelsförvaltningen har kontaktat exploateringskontoret och stadsbyggnadskontoret för att undersöka hur ärendet ska hanteras. Exploateringskontoret behöver en beställning över detaljplaneändring för att kunna göra en kostnadsuppskattning av detaljplanarbetet. I samband med beställningen kan de inkomma med en tidplan.

Stadsdelsförvaltningen kommer därefter i samband med tertialrapport 2 ta fram en idéskiss och kostnadsberäkning över hur området kan användas i framtiden.

Bakgrund

Stadsdelsförvaltningen fick i samband med verksamhetsplan 2022 i uppdrag av stadsdelsnämnden att undersöka möjligheterna att göra den del av Högdalstopparna som ligger inom Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde till parkmark, samt ta fram en plan för hur området kan komma att användas i framtiden. Uppdraget motiverades med att området har stor potential men i dag är lite bortglömt och otillgängligt på grund av att det saknas en långsiktig plan för området. Om ytan blir parkmark får stadsdelsnämnden ansvar för skötsel och utveckling och utrymme kan ges för både naturmark, rekreation och motion.

Ärendet

Högdalstopparna utgörs av Fagersjötoppen, Hökarängstoppen och Högdalstoppen. Högdalstoppen ligger inom Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde medan Fagersjö- och Hökarängstopparna ligger inom Farsta stadsdelsområde. Högdalstopparna används idag både för rekreation och motion. Som exempel kan nämnas att såväl löp- och rullskidtävlingar arrangerats där.

Den del av Högdalstopparna som omfattas av förslaget i detta utlåtande framgår av kartan. Mer precisa gränsdragningar får göras i en kommande detaljplaneprocess.

Andra planer och uppdrag av betydelse

Översiktsplanen

I stadens översiktsplan från 2018 står det i avsnittet om Enskede-Årsta-Vantör att ”det ekologiska och rekreativa sambandet mellan Rågsveds friområde och Högdalstopparna ska förbättras som en väsentlig del av den regionala Hanvedenkilen.”. I avsnittet om Farsta står det att Högdalstopparna bör ”utvecklas som gröna målpunkter, med fler funktioner och tydligare entréer”.

Högdalens industriområde

Kommunfullmäktige antog den 13 december 2021 § 27 en ny detaljplan som syftar till att utveckla Högdalens industriområde med nya anläggningar för avfallshantering med mera. Detaljplanen innebär bland annat att en del av det som var utpekad som naturmark i översiktsplan ändras till kvartersmark. Endast en mindre del av den nya planen planläggs som natur eller park. Se vidare detaljplan för kvarteret Tippen m.m. inom stadsdelarna Högdalen och Fagersjö, dp 2015-19270.

Utbyggd tunnelbanedepå i Högdalen

Trafikverket har i augusti 2021 beslutat om en plan för utbyggd tunnelbanedepå i Högdalen. Syftet är att bygga ett anslutningsspår till den befintliga Högdalendepån för att öka depåkapaciteten för tunnelbanans behov. Arbetet beräknas pågå under cirka fem år från byggstarten 2021.

Svenska kraftnäts arbete

Sommaren 2021 inleddes byggnationen av nya elförbindelser från station Örby till station Snösätra vidare till station Högdalen. Elförbindelsen, som förläggs i marken, passerar i kanten av Högdalstoppen.

Fagersjöskogen utreds för naturreservat

I budgeten för 2022 fick exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden ett uppdrag att utreda reservatsbildning i Fagersjöskogen. Högdalstopparna angränsar till Fagersjöskogen.

Tidigare förslag kring Högdalstopparna

Stadsdelsförvaltningen har genom åren fått ta del av flera förslag på hur Högdalstoppen kan utvecklas. Ett sådant exempel är ett medborgarförslag från 2019 där förslagsställaren önskade en multibana vid Högdalstoppen för rullskidåkning. En multibana kan användas för olika sporter på hjul, exempelvis inlines, cykel och parasport. Ett annat exempel är ett medborgarförslag från 2021 där förslagsställaren önskade en frisbeegolfbana på Högdalstoppen. Frisbeegolf, eller discgolf som det också kallas, är en sport som

kombinerar att kasta frisbee och golf. Denna önskan har kunnat tillgodoses och idag finns en discgolfbana med 10 hål vid toppen.

Det finns också ett äldre program för utveckling av Högdalstopparna som antogs av kommunfullmäktige i juni 2006. Bland förslagen i programmet rymdes en skatepark, mountainbikebana, hoppbackar, möjligheter till fågelskådning och café. Kostnaderna för förslagen i programmet var höga och tillräcklig finansiering saknades. Senare konstaterades också att ett annat område i Högdalen hade bättre förutsättningar för en skatepark. I samband med att skateparken fick en annan plats i Högdalen avstannade projektet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelning Stadsmiljö och lokaler. Kontakter har tagits med stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret samt Farsta stadsdelsförvaltning kring intentionerna i detta tjänsteutlåtande.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Idag är den del av Högdalstopparna som ingår i Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsområde inte planlagd mark. Genom att detaljplanelägga området som parkmark säkras området och får ett bättre skydd mot framtida exploatering jämfört med om det inte är detaljplanelagt.

Som nämnts ovan har stadsbyggnadsnämnden med flera ett uppdrag utifrån 2022 års budget att utreda reservatsbildning i Fagersjöskogen. Eftersom Högdalstopparna angränsar till Fagersjöskogen ser förvaltningen en möjlighet i att berörda nämnder även inkluderar Högdalstopparna i utredningsarbetet. Förvaltningen bedömer att en sådan åtgärd inte skulle vara oförenligt med vad som föreslås här.

Så länge som Enskede-Årsta-Vantörs del av Högdalstopparna inte är planlagd mark har förvaltningen små möjligheter att genomföra investeringar där. För att utveckla området till en attraktiv miljö för rekreation behöver stadsdelsförvaltningen kunna göra investeringar i området. I utvecklingen av området kommer det finnas en del begränsande faktorer att ta hänsyn till, både i form av värdefull natur och fågelskydd men också Svenska kraftnäts nedläggning av en högspänningsledning i marken invid Högdalstoppen.

En förfrågan om detaljplaneändring behöver göras till exploateringskontoret, som i sin tur behöver göra en beställning hos stadsbyggnadskontoret, som är den förvaltning som ansvarar för att ta fram nya detaljplaner.

Förvaltningen kommer i nästa steg, i samband med tertialrapport 2, ta fram en idéskiss och kostnadsberäkning över hur området kan användas i framtiden.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner rapporten och ger förvaltningen i uppdrag att utreda och senast i tertialrapport 1 2022 redovisa den fortsatta processen inklusive en kostnadsberäkning för att utveckla Högdalstoppen till parkmark.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Kersti Tagesson
Avdelningschef
Enskede-Årsta-Vantör
stadsdelsförvaltning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Anders Carstorp, Stadsdelsdirektör	2022-02-17
Kersti Tagesson, Avdelningschef	2022-02-17